

ตัว'ตม'พิเศษ

โลกลึกลับสุดมหาด เลี้ยวลัดสุดดึกดาด
ไขคดีช่วงบั้นชาลด้วยคุณภาพ

คลีโอพัตรา ตายเพราะงู จริงหรือ?

- พระพุทธเจ้าของพราหมณ์
- อาคนัน ป่านองเลือดแห่งสงครามโลกครั้งที่ ๒
- สมบัติโจรสลัดแห่งเกาะโคโคส
- สารพิศสุสานโบราณของชาวไทเซียน
- โรงสีผีสิงวิลลิงตัน

ช่วยคุณพิเศษ (RS)

9 771513 064001

(RS)
100.00

201201

ปีที่ ๔๖ ฉบับที่ ๕๔๙
ประจำเดือนธันวาคม ๒๕๖๓
ราคา ๑๐๐ บาท

ด้วย'ตูน พิเศษ

โลดลี้วสู่อากาศ เลี้ยวลตสู่อัตกาล
ไซท์ช่วงชัชวาลด้วยคุณภาพ

๑๕ การสมโภชรับจ้างเผือก ตอน ๓
"พิเศษ ปันเกตุ"

๑๘ Big News
"เตคืออน"

๒๓ ล่าขุมทรัพย์แห่งอดีต สมบัติโบราณลึกลับในโคล
"เคมเบต เซซ"

๒๙ "อาร์เดนนิ" ป่านองเลือดแห่งสงครามโลกครั้งที่ ๒
นพ.กฤษดา ศิรามบุษ

๓๔ คลิปวีดิโอสารสินพระเชนนีเพราะจริงหรือ?
"สืบ สืบสาม"

๔๐ คำขวัญใจ และแบบคัส
วิภาวี นริบุญ

๔๕ แคมป์ตักทิว บทที่ ๗ อมตาเทวี
"จินตวิธ วิวัธน์"

๔๖ พระพุทธเจ้าของพราหมณ์
กฤษณ์ บุญช่วย

๕๒ ล่าสืบสมเด็จ
อุตร จารุรัตน์

๕๗ ประวัติศาสตร์ราชวงศ์ผ่านปลายพู่กัน
เป็นพู่และล่องจบ
สุภาพรรณ เปล่งมณีพันธ์/สมพร ฐาปนาศัย

๖๖ แสตนบิกทองคำของไทย
"ตราประทับไม้"

๖๙ ป่าช้าคนดง
"มิ่งฉนวน"

๗๗ เอเธนส์หลังแอนนิทาเชกเกอร์
ศ.กิริติ บุญเจือ

นิตยสารด้วย'ตูนพิเศษ เปิดโอกาสสำหรับข้อเขียนต่างๆ อาทิเช่น เรื่องประหลาดไทย, เกียรติ, อารีทิติ, ปันกัถกรรม, ตำบลนิคอง
พื้นบ้าน และประสมการณนิคอง ก็มีเนื้อหาและสาระสอดคล้องกับแนวของหนังสือ ด้วยความยาวประมาณ ๓-๔ หน้ากระดาษพิมพ์ พร้อมทั้ง
แบบไฟล์งาน และรูปประกอบมาด้วย (ถ้ามี) ทุกเรื่องที่ได้รับการลงพิมพ์พิเศษแพร่จะได้รับคำตอบแทนตามความเหมาะสม

เชิญทุกท่านขยับเมาส์เข้ามาคุยกันได้ครับที่ facebook : ด้วย'ตูนพอกเก็ตแบกกาซีน & ด้วย'ตูน พิเศษ

๓๘

ความปวดที่สังขยใจ
“ไบบอ”

๘๓

ราชธานีเกิดของอเล็กซานเดอร์มหาราช
“นาคตำนาน”

๘๗

พีโรงไม้
“อัปสคิลา”

๙๑

๒๔๗๕ พระยาเสนาสงคราม
แบบมอนทวยากรงธรรม (๑)
พล.อ. บัญชร ชาวลศิลป์

๙๔

พม่า ดินแดนแห่งพระเจ้า
“ธนุกร”

๙๗

ชามพวยราช ผู้เฒ่าเจ้าประสูติ
“รักศตรา”

๙๙

เกาะรอยสุสานบนสี่โลก
ตอน สารพัดสุสานโบราณของชาวไลเซียน
“นันทพิภร์”

๑๐๕

อิทธิพลของไตรภูมิภคตต่อวิถีชีวิตของคนไทย
วรรณเพชร อุทัยกุล

๑๐๙

ผีแห่งกับโลงศพ (จบ)
“รัตนวัน”

๑๑๔

ฟ้าเหนือพยับนภา
ภาพยนตร์สารคดีชิ้นแรกในประวัติศาสตร์
“ภัสวิภา”

๑๑๘

สัตว์มหัศจรรย์ยอดนิยม
ตอน มังกรวิธัม ไววิธัม และเดรก
“คอสมอส”

๑๒๒

เก้ากระดุกผี
“รังสรรค์”

๑๒๖

ขอรับด้วยคน
“ทีมงานช่วยๆ”

คณะผู้จัดทำ

บรรณาธิการอำนวยการ วาทีน ปิ่นเดสีโย บรรณาธิการ อุดร จารุรัตน์ ประธานงานกอง
บรรณาธิการ ประลองพล เข้มบางยาง กรรณพิศศิโรจน์ สุภกริ วรารักษ์พงศ์ พิสูจน์อักษร กัญญาเนก
พฤษภาคม กัญญา บุญปิ่น โทร.๐-๒๕๑๔-๔๐๓๑-๓ ต่อ ๑๑๐ ผู้จัดทำ บริษัท พี.วาทีน เพ็ชร์สตีล
จำกัด ๕๕๙/๓ ม.บางริ้วเขตบางนา ก.ป.ประดิษฐ์บูรณศิลป์ แขวงสะพานสอง เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ
๑๐๓๑๐ โทร. ๐-๒๕๑๔-๔๐๓๑-๓ โทรสาร : ๐-๒๕๑๔-๔๐๓๑ E-mail: p.vatin@gmail.com
พิมพ์ที่ บริษัท พี.วาทีน เพ็ชร์สตีล จำกัด ผู้พิมพ์โฆษณา นายคณ ปิ่นเดสีโย บริษัท พี.วาทีน
เพ็ชร์สตีล จำกัด โทร. ๐-๒๕๑๕-๐๑๐๐, ๐-๒๕๑๕-๑๕๑๑ โทรสาร : ๐-๒๕๑๕-๑๕๑๐ ผู้จัดทำฝ่าย
พิมพ์บุญ ก.ป.ประดิษฐ์ กรุงเทพฯ โทร. ๐-๒๖๑๕-๘๖๒๕-๓

อัตราค่าสมาชิก ๑ ปี ๑๒ ฉบับ = ๑,๑๐๐ บาท (รวมค่าจัดส่ง)
กรณีจัดส่งต่างประเทศ (เป็นค่าส่งต่อปี)
สหรัฐอเมริกา : ๓,๙๘๐ บาท
ยุโรป : ๓,๙๘๐ บาท
ญี่ปุ่น : ๓,๙๘๐ บาท
อังกฤษ : ๓,๙๘๐ บาท
ออสเตรเลีย : ๓,๙๘๐ บาท
ไต้หวัน : ๓,๙๘๐ บาท
ชำระเงินโดยธนาคารที่ ตัวเลขเงิน หรือเช็คธนาคาร
ส่งท้าย ปณ.ลาดพร้าว ๑๐๓๑๐
ในนาม คุณเรณุกา ปิ่นเดสีโย

ล่าขุมทรัพย์แห่งอดีต สมบัติโจรสลัดแห่งเกาะโคโคส

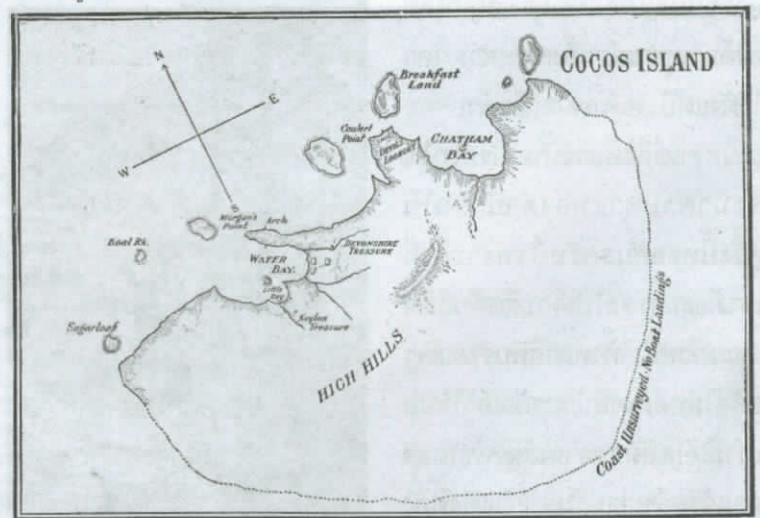
“ไคมุต เซบ” เขียน

คนที่เก่าคร่ำคร่าที่มีลายเส้นของเกาะลึกลับขนาดเล็กท่ามกลางมหาสมุทรอันกว้างใหญ่ พร้อมด้วยสัญลักษณ์รูปตัว X ที่คาดทับอยู่ ณ ส่วนใดส่วนหนึ่งของเกาะ อาจจะเป็นภาพจินตจากนวนิยายหรือภาพยนตร์แนวล่าขุมทรัพย์โจรสลัดสักเรื่องหนึ่งที่ตัวเอกได้รับ “ลายแทง” สมบัติล้ำค่ามาไว้ในครอบครอง แล้วดันดันออกค้นหาขุมทรัพย์ที่สาบสูญเหล่านั้น แต่เชื่อไหมครับว่าแท้ที่จริงแล้ว การออกตามหาขุมทรัพย์ลึกลับของโจรสลัดไม่ได้มีเพียงแค่นิยายเท่านั้น และส่วนใหญ่แล้วบทประพันธ์ที่แต่งขึ้นมาเพื่อความบันเทิงเหล่านี้ก็มักจะอ้างอิงมาจาก “เรื่องจริง” เสียด้วย ใช่แล้วครับ บทความนี้กำลังจะบอกทุกท่านว่าตำนานเกี่ยวกับสมบัติของโจรสลัดนอกนวนิยายนั้นมีอยู่จริง!! และในครั้งนี้เราจะออกตามล่าขุมทรัพย์แห่งอดีตกาลเหล่านี้ไปพร้อม ๆ กันครับ

ในท้องทะเลอันกว้างใหญ่ไพศาลมีเกาะใหญ่น้อยเรียงรายอยู่มากมาย จนยากที่จะทราบ

แน่ชัดได้ว่าในยุคที่โจรสลัดเรืองอำนาจอยู่เหนือ่าน้ำบริเวณต่าง ๆ ของโลกเมื่อหลายร้อยปีที่ผ่านมานั้น โจรสลัดเหล่านี้ก็นำทรัพย์สมบัติที่พวกเขาขโมยไปปล้นชิงมาได้ไปซ่อนเอาไว้ที่เกาะแห่งใดบ้าง แต่ถึงอย่างนั้นเราก็พอจะมีข้อมูลเกี่ยวกับขุมทรัพย์โจรสลัดอยู่พอสมควรเหมือนกันครับ และหนึ่งในตำนานเกี่ยวกับสมบัติมูลค่ามหาศาลเหล่านี้ก็ถึงจะหนีไม่พ้น “เกาะโคโคส” (Cocos Island) ในทวีปอเมริกาใต้

แผนที่ส่วนหนึ่งของเกาะโคโคสแสดงตำแหน่งของอ่าวเวเฟอร์และอ่าวชาทมทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะ ที่เสนอกันว่าอาจจะเป็นตำแหน่งที่สมบัติถูกฝังเอาไว้

ที่ตั้งอยู่ห่างออกมาจากประเทศคอสตาริกา ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ราว ๕๕๐ กิโลเมตรเป็นแน่แท้ เพราะเมื่อลองวิเคราะห์จากเรือเหล่านี้ที่กล่าวถึงสมบัติที่เหล่าโจรสลัดหลากหลายกลุ่มนำมาซุกซ่อนเอาไว้บนเกาะแห่งนี้แล้วละก็ จะพบว่ามันมีมูลค่ารวมกันสูงถึงหนึ่งพันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือมากกว่าสามหมื่นล้านบาทเลยทีเดียวล่ะครับ!!

ถ้าว่ากันตามลักษณะทางภูมิประเทศแล้ว เกาะโคโคสมีความโดดเด่นหลายประการ ด้วยว่าสถานที่แห่งนี้เป็นเกาะเพียงแห่งเดียวในบริเวณนั้นที่มีลักษณะเป็นป่าฝนเขตร้อน นอกจากนี้ยังมีความหลากหลายทางระบบนิเวศสูงมากเลยทีเดียวครับ เพราะนอกจากบนเกาะจะมีพรรณไม้

น้ำตกสายเล็กๆที่ไหลออกมาจากป่าดิบเขี้ยวขจีของเกาะโคโคส ดึงดูดนักเดินทางได้เป็นอย่างดี

นานาชนิดแล้ว บริเวณใต้น้ำรอบ เกาะโคโคสยังเป็นที่อยู่อาศัยของ สัตว์ทะเลหลากหลายสายพันธุ์ทั้ง ปลาทุงซ่า ปลากระเบน ปลาโลมา รวมไปถึง "ฉลามหัวค้อน" ด้วย เช่นกัน นั่นจึงทำให้ในปัจจุบัน เกาะโคโคสเป็นที่รู้จักในฐานะ แหล่งดำน้ำชั้นเลิศของประเทศ คอสตาริกา นอกจากนี้ยังได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกโดย องค์การยูเนสโก (UNESCO) เอาไว้ตั้งแต่ปี ค.ศ.1997 อีกด้วย

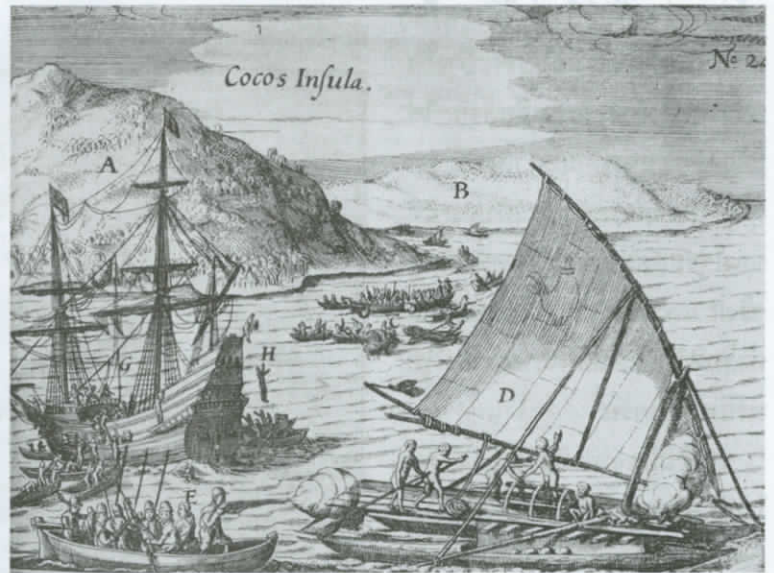
แต่ถึงอย่างนั้น เราไม่ได้ จะมาตามหาแหล่งดำน้ำกันใน ครั้งนี้หรอกนะครับ เพราะสิ่งที่ เราต้องการจะไปเจาะลึกกันก็คือ "ชุมทรัพย์" ทั้งหลายที่บรรดาโจรสลัดในอดีตเคยนำมาฝังเอาไว้บน เกาะโคโคสต่างหากเล่า เราลอง มาดูกันครับว่าทำไมเกาะแห่งนี้ถึง

เป็นที่ต้องตาต้องใจนักเดินเรือแห่ง อดีตกาลจนตัดสินใจเลือกสถานที่ ในบริเวณนี้เอาไว้ฝังสมบัติอันล้ำค่า ของพวกเขากันแน่

เกาะโคโคส มีพื้นที่ ประมาณ ๒๔ ตารางกิโลเมตร บนเกาะเขี้ยวขุ่มไปด้วยต้นไม้

หลากหลายสายพันธุ์ นอกจากนี้ ยังมี "น้ำตก" สายเล็กๆไหล ลงมาจากหน้าผาสูง เมื่อมองมา จากทะเลจะเห็นกระแสน้ำสีขาว ไหลออกมาเป็นสายตัดกับฉาก หลังอันเขียวขจีของแมกไม้ ดึงดูด สายตาของผู้มาเยือนได้ดียิ่งนัก ละครับ นั่นจึงไม่แปลกที่เกาะ โคโคสจะกลายเป็น "ต้นแบบ" ของ เกาะในภาพยนตร์และนวนิยาย ที่เรารู้จักกันดีอย่างเช่นเกาะ อีสลา นูบลาร์ (Isla Nublar) ใน ภาพยนตร์ "จูราสสิค พาร์ค" (Jurassic Park) ที่มีไดโนเสาร์ออกมาเดินเล่นผ่าน รวมถึงนวนิยาย "เกาะมหาสมบัติ" (Treasure Island) ของโรเบิร์ต หลุยส์ สตีเวน สัน (Robert Louis Stevenson) ก็นำเอาเกาะโคโคสมาเป็นต้นแบบ ให้กับฉากในบทประพันธ์ของพวกเขาด้วยเช่นกันครับ

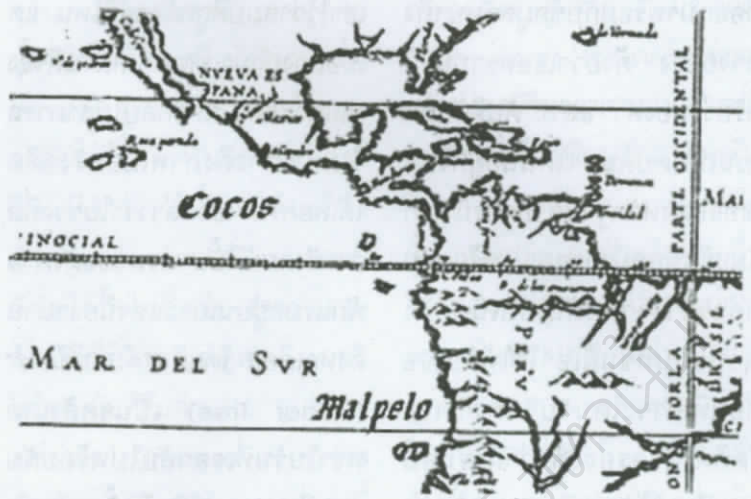
ภาพวาดแสดงความคึกคักของเกาะโคโคสในอดีต

เกาะโคโคสถูกเปิดเผยต่อสายตาชาวโลกเป็นครั้งแรกในช่วงปี ค.ศ.1526 โดยกัปตันเรือชาวสเปน หลังจากนั้นเพียงแค่ ๑๖ ปี เกาะแห่งนี้ก็ไปปรากฏบนแผนที่ทวีปอเมริกาที่วาดโดยชาวฝรั่งเศส โดยได้รับการตั้งชื่อเอาไว้ว่า "Ile de Coques" ซึ่งมีความหมายว่า "เกาะแห่งเปลือกหอย" (Shell Island) ทว่าชาวสเปนกลับเข้าใจชื่อในภาษาฝรั่งเศสเพี้ยนไป พวกเขาเรียกเกาะนี้ว่า "Isla del Cocos" หรือ "เกาะแห่งมะพร้าว" (Island of the Coconuts) ซึ่งอาจจะเป็นเพราะชาวสเปนสังเกตเห็นว่าเกาะแห่งนี้อุดมไปด้วยมะพร้าวทั่วทั้งบริเวณ แต่ไม่ว่าความจริงจะเป็นอย่างไร ชื่อที่ชาวสเปนตั้งไว้ก็ได้กลายมาเป็นชื่อ "เกาะโคโคส" ที่พวกเราคุ้นชินกันในปัจจุบันไปเรียบร้อยแล้ว

แต่ก่อนที่เหล่าโจรสลัดจะใช้เกาะแห่งนี้เป็นที่ซ่อนสมบัติ เกาะโคโคสเคยทำหน้าที่เป็น "จุดพักเรือ" ของเหล่านักเดินเรือในอดีตมาก่อน อย่างที่ทราบกันดีว่าเกาะแห่งนี้อุดมไปด้วยมะพร้าว ดังนั้นกองเรือที่เดินทางผ่านเกาะโคโคสในอดีตจึงมักจะแวะพักเพื่อเติมน้ำ เติมน้ำมันและเสบียงต่างๆ โดยเฉพาะ "มะพร้าว" กันที่เกาะแห่งนี้ ทำให้เกาะโคโคสเป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดีนับตั้งแต่นั้น

เวลาล่วงเลยมาจนถึงช่วง

แผนที่ทวีปอเมริกาในช่วงปี ค.ศ.1622 ระบุตำแหน่งของเกาะโคโคสด้วยเช่นกัน

ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 เกาะแห่งนี้ก็เริ่มมีความเกี่ยวข้องกับสมบัติจนได้ครบบ จากข้อมูลที่หลงเหลือมาถึงปัจจุบัน โจรสลัดกลุ่มแรกๆ ที่ใช้เกาะโคโคสเป็นสถานที่ซุกซ่อนขุมทรัพย์ของพวกเขาเริ่มปฏิบัติการในช่วงปี ค.ศ.1818 นำโดยกัปตันเบนเน็ตต์ เกรแฮม (Bennett Graham) ชาวอังกฤษ ที่เดินทางมาพร้อมกับเรือเดวอนเชียร์ (H.M.S. Devonshire) หลังจากที่เขาคุ่มกองเรือสำรวจบริเวณแปซิฟิกได้อยู่พักหนึ่งก็มองเห็นโอกาสที่จะร่ำรวยจากการ "ปล้น" กองเรืออื่นๆ ที่หลงเข้ามาในบริเวณนั้น กัปตันเบนเน็ตต์จึงตัดสินใจพาตัวเองเข้าสู่ด้านมืดด้วยการผันตัวไปเป็นโจรสลัด กล่าวกันว่าหลังจากที่เขาตัดสินใจเดินทางปล้นเต็มตัวนั้น เขาสามารถรวบรวมทองคำจากกอง

เรือของชาวสเปนได้มากถึง ๓๕๐ ตัน! ซึ่งเมื่อประเมินเป็นมูลค่าของเงินในปัจจุบันก็จะอยู่ที่ราว ๑๖๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณห้าพันล้านบาท! เราไม่มีข้อมูลที่แน่ชัดเกี่ยวกับสมบัติของกัปตันเบนเน็ตต์มากไปกว่าข้อเท็จจริงที่ว่า สุดท้ายแล้ว ทั้งตัวกัปตันเองพร้อมกับลูกเรือส่วนใหญ่ล้วนถูกจับและลงโทษด้วยการประหารชีวิต เรื่องดูเหมือนจะจบลงด้วยฉากความปราชัยของฝ่ายตัวร้าย แต่สำหรับประเด็นเรื่อง "สมบัติ" แล้วนี่เพิ่งจะเป็นเพียงแค่จุดเริ่มต้นเท่านั้น

ถึงแม้ว่าลูกเรือส่วนใหญ่ที่ร่วมมือกันปล้นกองเรือสเปนจะถูกประหารชีวิต แต่ก็มีลูกเรือบางส่วนที่ได้รับการไว้ชีวิตและพ้นโทษออกมาใช้ชีวิตตามปกติได้ หนึ่งในนั้นคือแมรี เวลช์ (Mary Welch)

เหรียญ, ดาบ ๑๒๔ เล่ม, มงกุฎ
 ประดับทองคำ ๕,๐๐๐ ชิ้น, กริช
 ๖๔ เล่ม, สายคาดไหล่ ๑๒๔ เส้น
 และเกราะรูปวงกลมอีก ๒๘ ชิ้น
 หีบอีกใบหนึ่ง บรรจุเชิง
 เทียนทำจากทองคำและโลหะเงิน
 จำนวน ๒๒ ชิ้น น้ำหนักกว่า ๑๐๐
 กิโลกรัม และยังมีทับทิมอยู่ในหีบ
 อีก ๑๖๔ เม็ด

และที่ขาดไม่ได้คือ ช้างงาน
 สูงกว่า ๒ เมตรแสดงรูปพระแม่มารี
 อุ้มพระเยซู ทำจากทองคำแท้ น้ำ
 หนักมากกว่า ๓๕๐ กิโลกรัม บน
เสื้อมิสซา (Chasuble) ของ
 ช้างงานประดับด้วยเพชรพลอย
 จำนวน ๑,๖๘๔ เม็ด รวมถึงมรดก
 ขนาด ๑๐ เซนติเมตร, มุขราคม
 ขนาด ๑๕ เซนติเมตร และไม้
 กางเขนทำจาก "เพชร" อีก ๗ ชิ้น
 ด้วยกัน แน่نونว่าสมบัติทั้งหมดนี้
 มีมูลค่ามหาศาลเลยละครับ

แล้วก็อีกเช่นเคย เรื่อง
 ราวไม่ได้จบลงแบบแฮปปี้เอนดิ้ง
 เพราะหลังจากที่กัปตันทอมป์สัน
 ผังชุมทรัพย์เรียบริ้อย กองเรือ
 ของชาวสเปนก็เข้ามาพบเสียก่อน
 ทำให้กัปตันทอมป์สันและคณะ
 ถูกจับ ทั้งหมดถูกตัดสินโทษ
 ประหารชีวิต แต่กัปตันทอมป์สัน
 กับคู่หูก็ได้ยื่นข้อเสนอมิให้อาจ
 ปฏิเสธได้เพื่อแลกกับชีวิตของ
 พวกเขา แน่نونว่ามันคือการบอก
 "ที่ซ่อน" ของสมบัตินั่นเอง!! แต่
 แล้วเมื่อทั้งคู่เดินทางกลับมาถึง

ตัวอย่างเหรียญทองของชาวสเปน ผลิตในปี ค.ศ.1798

เกาะโคโคส แทนที่จะมุ่งหน้าไป
 เปิดเผยตำแหน่งของชุมทรัพย์
 พวกเขากลับวิ่งหนีไม่คิดชีวิต
 เข้าไปหาที่ซ่อนบนเกาะจนรอดพ้น
 จากการติดตามของชาวสเปนมา
 ได้ หลังจากนั้นมีการเสนอกันว่า
 พวกเขาได้รับการช่วยเหลือจาก
 เรือล่าอาชญากรรมกลับขึ้นฝั่ง
 ที่คอสตาริกาได้สำเร็จ แต่ดูเหมือน
 ว่าทั้งคู่จะไม่ได้กลับไปทีเกาะ
 โคโคสเพื่อขุดสมบัติที่เคยฝังเอาไว้
 แต่อย่างใด

คำถามก็คือ แล้วทุกวันนี้
 มีใครค้นพบชุมสมบัติมูลค่า
 มหาศาลเหล่านี้บ้างหรือยัง? และ
 สมบัติน่าจะอยู่ที่ไหนบนเกาะกัน
 แน่?

สมมติฐานส่วนใหญ่เสนอ
 ว่าตำแหน่งที่ซ่อนสมบัติอาจจะอยู่
 ใกล้ "อ่าว" ทางด้านทิศตะวันออก
 เฉียงเหนือของเกาะที่รู้จักกันใน
 ชื่อ "อ่าวเวเฟอร์" (Water Bay)
 และ "อ่าวชาธัม" (Chatham
 Bay) ทำให้นับจากนั้นเป็นต้น

มา นักสำรวจต่างก็เข้าไป "ล่า"
 ชุมทรัพย์บนเกาะโคโคสกันมาก
 กว่า ๕๐๐ ครั้ง ส่วนใหญ่มักจะ
 คำน้ำเหลว ทว่าก็มีเช่นกันครับ
 ที่นักสำรวจบางกลุ่มค้นเจอเหรียญ
 สเปนเล็กๆน้อยๆ และหยิบติด
 ไม่ติดมือกลับไป แต่ที่แน่ๆจน
 ถึงทุกวันนี้ก็ยังไม่มีการค้นพบ
 สมบัติทั้งหมดที่เสนอกันว่าถูกฝัง
 เอาไว้บนเกาะนี้เลยแม้แต่ราย
 เดียว

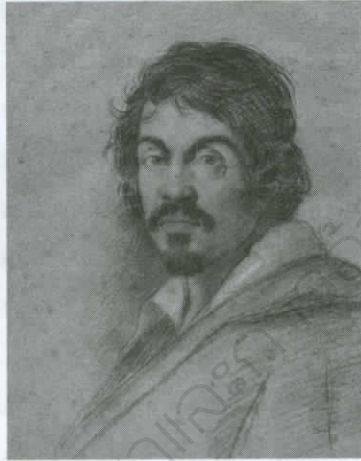
ไม่ว่าชุมทรัพย์ที่กล่าวอ้าง
 ว่ามีมูลค่าสูงถึงสามหมื่นล้านบาท
 นี้จะมีอยู่จริงหรือไม่ สิ่งหนึ่งที่
 ชัดเจนแน่นอนในตอนนั้นก็คือทาง
 ประเทศคอสตาริกาออกประกาศ
 ไม่อนุญาตให้ใครก็ตามเข้าไปขุด
 หาชุมทรัพย์ได้ตามอำเภอใจอีก
 ต่อไปแล้ว นั่นจึงทำให้ทุกวันนี้
 "สมบัติโจรสลัดแห่งเกาะโคโคส"
 กลายเป็นเพียงแค่ตำนานเล่าขาน
 ที่ยังคงรอคอยการเปิดเผยจาก
 มนุษยชาติในวันข้างหน้าต่อไป ●

คาราวัจโจ และแบคคัส

วิภาวี บริบูรณ์ เขียน

คอลัมน์ศิลปะวันนี้ ขอนำเสนอชีวิตอันน่าสนใจของศิลปินเลือดคนักเลง.. *คาราวัจโจ* (Caravaggio) มาให้ท่านผู้อ่านที่สนใจเรื่องราวศิลปะได้สดับกันค่ะ

คาราวัจโจศิลปินผู้ที่จะเล่าถึงในวันนี้ เป็นผู้มีความสามารถมาก เกิดในสมัยต่อเนื่องจากสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา หรือจะบอกว่าเป็นต้นตอานานบาโรคคนหนึ่งก็ว่าได้ เขาเป็นต้นแบบของผู้ที่ใช้แสงจัดท่ามกลางเงามืดได้อย่างโดดเด่น แต่ความที่นิสัยเลือดร้อนและติดอยู่ในความเป็นนักเลง คาราวัจโจจึงได้ชื่อว่าเป็นดีส์สุดโต่งสามารถทำให้อาชีพภรรยาของตนติดอยู่ท่ามกลางความรัก...แต่ชั้งชื่อเต็มจริงๆของคาราวัจโจนั้นมีชื่อว่า **มิเกลันเจโล เมริซี** (Michelangelo Merisi) เขาเกิดใกล้มิลานในปี 1571 มีเชื้อสายศิลปินเพราะพ่อของเขา **แฟร์โม เมริซี** เป็นสถาปนิกและมัณฑนากร แต่โชคร้ายที่เมื่อตอนเขาเป็นเด็กเล็ก เกิดโรคระบาดอาละวาดในมิลานขณะนั้น ครอบครัวจึงย้าย

ไปยังแถบคาราวัจโจเพื่อหนีภัย กระนั้นพ่อของเขาก็ติดโรคระบาดและไปตายที่นั่น (ด้วยความคิดว่าอยู่ที่คาราวัจโจนี้เองทำให้ในเวลาต่อมาเมื่อมีการเอ่ยถึง จึงเรียกศิลปินคนนี้ว่า มิเกลันเจโล เมริซี แห่ง คาราวัจโจ (Michelangelo Merisi da Caravaggio) และในที่สุดก็เหลือแค่คาราวัจโจ เพื่อไม่ให้ไปซ้ำกับมิเกลันเจโล ผู้เป็นปรมาจารย์ประติมากร) คาราวัจโจวัยเยาว์แสดงความสามารถในฐานะศิลปินตั้งแต่อายุ ๑๓ ปี เขาไปฝึกงานวาดกับจิตรกร **ซิโมน ปีเตอร์ซาน** (Simone Peterzano ราว ค.ศ.

1540-96) อดีตลูกศิษย์ของ **ทิเชียน** (Titian) โชคร้ายที่ปีเดียวกันนี้เองแม่ของเขาก็เสียชีวิตจากโรคระบาด ตามพ่อไปด้วยอีกคน กระนั้นคาราวัจโจ ก็ไม่ได้ยอมแพ้ และครอบครัวยังดูแลให้เขาเรียนวาดอยู่ถึง ๔ ปี เชื่อกันว่าในช่วงสี่ปีนี้ คาราวัจโจอาจได้เห็นงานของศิลปินชั้นเยี่ยมจากคลังสมบัติศิลปะในเมืองมิลาน ไม่ว่า **ทิเชียน**, **เลโอนาร์โด ดา วินชี** หรือ **จอร์โจเน** (Giorgione 1477-1510) โดยเฉพาะศิลปินคนหลังเป็นที่มาของคำครหาจากคนที่เกลียดคาราวัจโจว่า งานของเขาลอกจอร์โจเนมาชัดๆ

คาราวัจโจอยู่ในวัยที่พร้อมทำงานเมื่ออายุ ๒๑ ปี เขากำลังที่จะออกตามล่าหาความฝัน ทว่าเส้นทางนั้นเต็มไปด้วยความระทึกระเหินไม่ราบเรียบ เป็นชะตาที่เขากำหนดเองด้วยนิสัยพาล ตั้งนั้นในวันที่เขาตัดสินใจเดินทางไปโรม แทนที่จะไปเพราะต้องการหาชื่อเสียง กลับกลายเป็นต้องไปเพราะหนีคดีหลังทะเลาะวิวาทกระทบกระทั่งกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และพลังมือทำร้ายจนตำรวจได้รับบาดเจ็บ คาราวัจโจหนีจากมิลานไปยังกรุงโรมในกลางปี 1592 เขามาถึงกรุงโรมในสภาพแทบไม่เหลือผ้าติดกาย และยากจนขัดสนเป็นที่สุด สิ่งที่มีค่าติดตัวเขามีเพียงสมองและสองมือ เขาดิ้นรนต่อสู้อ

ตั้งแต่รับงานช่วยเขียนภาพให้แก่จิตรกรผู้มีชื่อเสียงหลายคน ไปกระทั่งวาดงานชิ้นเล็กๆ ผลงานสำเร็จเป็นอย่างดี ชื่อเสียงเริ่มเข้าหาคาราวัจโจ

จากนั้นชะตาชีวิตในขาขึ้นก็ทำให้งานของคาราวัจโจไปต้องตาผู้อุปถัมภ์คนสำคัญคนแรก-พระคาร์ดินัล ฟรานเชสโก มาเรีย เดล มอนเต (Cardinal Francesco Maria del Monte - 1549-1627) เดล มอนเตถูกใจฝีมือของคาราวัจโจมากถึงขนาดเชื่อเชิญให้เขาย้ายไปพักอาศัยอยู่ใน*ปาลาซโซ มาดามา* (Palazzo Madama) ด้วยกันในปี 1596 และคาราวัจโจก็อยู่เป็นแขกของพระคาร์ดินัลถึงห้าปี ด้วยความที่เดล มอนเตเป็นผู้หลงใหลเทพนิยายกรีกคลาสสิก และใช้ภาพเชิงเปรียบเทียบ จึงจ้างให้คาราวัจโจสร้างงานเกี่ยวข้องกับปกรณัมกรีกโรมันขึ้นหลายชิ้น เช่นภาพ*แบคคัส* และภาพ*เมดูซา* (ขึ้นหลังนี้พระคาร์ดินัลยกให้กับครอบครัว Medici และยังคงอยู่ในฟลอเรนซ์นับตั้งแต่นั้น)

อย่างไรก็ตาม ผลงาน "แบคคัส" (Bacchus) ซึ่งนำมาเสนอในตอนนั้นแม้จะไม่ใช่งานที่นักวิชาการศิลปะยกย่องว่าเป็นชิ้นดีที่สุดในของเขา แต่ก็เชื่อว่าแพนๆ ด้วย 'ตุน พิเศษ'ทั้งหลายน่าจะเคยเห็นกันจนชินตา

แบคคัส (หรือไดโอนิซัส

ใน*ภาคกรีก*) ซึ่งเป็นหัวข้อในการพรรณนาภาพวาดภาพนี้ เล่าคร่าวๆตามท้องเรื่องได้ว่า เขาเป็นเทพบุตรลูกของจอมเทพซุสกับพระมารตามนุษย์-นาง*เซมิลี* ชาวกรีกและโรมันนับถือว่า เขาเป็น*เทพแห่งไวน์* ความอุดมสมบูรณ์ และความบ้าคลั่ง เป็นผู้แจ่มใสและจิตใจดีต่อผู้ที่ชื่นชม แต่ก็โหดร้ายและซุกซนต่อผู้ไม่ยอมรับ แบคคัสเป็นผู้ที่ได้ชื่อว่าตายแล้วฟื้นได้ (เช่นเดียวกับ*เกาฮุง*) และเขาเป็นหนึ่งในบุคคลจากปกรณัมกรีกโรมันที่นิยมนำมาเป็นต้นเค้าของภาพวาด อาจเป็นด้วยเหตุที่เชื่อว่าแบคคัสเป็นสัญลักษณ์สมบูรณ์

แบบสำหรับความมั่งคั่ง สำหรับจิตรกรรมแบคคัส (ราวค.ศ.1596) ฝีมือคาราวัจโจชิ้นที่เป็นงานที่ได้รับการว่าจ้างจากพระคาร์ดินัล เดล มอนเตนี้เป็นภาพวาดที่แสดงให้เห็นแบคคัสหนุ่มที่กำลังเอนกายอย่างสบายบนศิระมืองุ่นและเถาไวน์อ่อน้วน เป็นมงกุฎป่าประดับไว้ ส่วนร่างกายด้านหน้าไม่มีเสื้อผ้าคลุม แต่ผ้าตกริยาด้านหลัง หนุ่มในภาพใช้นิ้วมือขวารูดเชือกของเสื้อคลุมหลวมๆตัวนั้น เขาถือแก้วเหล้ากันตื้นๆ ชูออกมาข้างหน้าเพื่อเชิญให้ผู้ชมเข้าร่วมดื่ม บนโต๊ะหินตรงหน้ามีชามผลไม้ที่วางผลไม้ม

สูงงอม และโถวโน้แดงขนาดใหญ่
(ปัจจุบันภาพวาดนี้อยู่ที่พิพิธภัณฑ์
อุฟฟิซี ในฟลอเรนซ์ อิตาลี)

ภาพนี้แสดงความถึงสอง
นัย อย่างแรก คาราวัจโจอาจใช้
องค์ประกอบเหล่านี้ร่วมกันเพื่อ
บอกไปถึงเรื่องราวความไม่จริง
ไม่ว่าวัยเยาว์หรือความสุขก็เป็นสิ่ง
ไม่ยั่งยืน ทุกอย่างย่อมเดินทางไป
ถึงความตายและความสูญสลาย
ที่ตระการผลไม้อันหน้าชายหนุ่ม
ยังบรรจุมลไม่สุกจัดและใกล้เน่า
ซึ่งเป็นเพียงตัวแทนของการหมัก
เหมือนไวน์ของแบคคัส กระนั้น
กระบวนการหมักคงก็ยังนำไป
สู่ความหมายของการปล่อยให้ตัว
ตนของผู้คนล่วงไปสู่ความชราและ
ความตาย

นัยที่สอง มันอาจหมายถึง
เรื่องรักใคร่ระหว่างเพศเดียวกัน
ภาพเด็กหนุ่มที่แต่งตัวเป็นแบคคัส
ทั้งอ่อนเยาว์และหล่อเหลา กล้าม
เนื้อกลมกลึง ผ้าห่อร่างหลุดจน
เห็นอกเปลือย สายตาเชิญชวน
แสดงอาการเชิญชวนให้ผู้ชมได้
ร่วมความสุขจากไวน์ที่เขาหยิบ
ยื่นให้ และอาจหมายความถึง
ความสัมพันธ์ระหว่างตัวศิลปิน
กับนายแบบที่เป็นหุ่น เพราะใน
สมัยศตวรรษที่ 16 นั้น การมี
ความสัมพันธ์แบบรักร่วมเพศกับ
เด็กหนุ่มไม่ใช่สิ่งที่ถูกประณาม
(โดนัลด์ พอสเนอร์ นักประวัติศาสตร์
ศิลปะรู้สึกว่าการรักร่วมเพศ

ในภาพวาดนั้นอาจพาดพิงถึงเรื่อง
เพศของคาร์ดินัล เดล มอนเต และ
ความสัมพันธ์กับเด็กหนุ่มที่วิ่งวน
อยู่ในวงในของเขาก็ได้อีกเช่นกัน)

สไตล์งาน

คาราวัจโจยึดเอาความ
เหมือนจริงชัดเจน แต่ก็ใช่ว่า
จะเป็นที่ยอมรับของผู้คนในสมัย
เดียวกันทุกชั้น ลักษณะเด่นในงาน
จิตรกรรมของเขาคือ สามารถจับ
เอานาทีสำคัญของเหตุการณ์ใด
เหตุการณ์หนึ่งไว้ได้ และกล้าใช้
เทคนิคแสงสว่างกับเงามืด (แม้จะ
ไม่ใช่คนแรกที่คิดเทคนิคนี้) แสง
เด่นท่ามกลางเงามืดของคารา
วัจโจสามารถเน้นรูปบุคคลให้เด่น
ทำให้รูปบุคคลนั้นคมชัดอยู่ที่พื้นที่
ด้านหน้า เมื่อรวมกับแสงส่อง
สว่างแล้วจะทำให้เกิดความรู้สึกที่
แข็งแรงแรงมาก ขณะเดียวกันความ
มืดก็มีบทบาทเด่นชัดในฐานะการ

คานองค์ประกอบจากสีของแสง
ไว้ เช่นในงาน "เดวิดและหัวโกไล
แอธ" (David with the Head
of Goliath 1610)

อีกอย่างหนึ่ง ในความที่เป็น
คนชอบต่อต้านกฎเกณฑ์ คาราวัจ
โจไม่ค่อยคำนึงถึงแนวทางยึดถือที่
คริสตจักรวางไว้ งานของเขาแสดง
เห็นความสมจริง แต่เป็นไปตาม
แนวคิดต่อต้านมนุษยนิยม ทำให้
ภาพทางศาสนาหลายภาพของเขา
ออกห่างจากมาตรฐานของศาสนา
ไปมาก ที่น่าสนใจที่สุดคือ คาราวัจ
โจใช้ชีวิตคลุกคลีกับคนระดับล่าง
เป็นปกติ และเขานำร่างกายของ
คนเหล่านี้มาเป็นหุ่นต้นแบบใน
การวาดภาพเสมอๆ ทำให้เกิด
คำครหาจากคนชั้นสูงบ่อยครั้ง
และผู้ว่าจ้างไม่ยอมรับผลงานก็
หลายหน เพราะรูปบุคคลในภาพ
ดูไม่ศักดิ์สิทธิ์เพียงพอ ดังเช่น
ภาพ "แบคคัสป่วย" (The Sick

เดวิดและหัวโกไลแอธ

แบคคัสป่วย

Bacchus 1593, Borghese Gallery) อาจมองได้คล้ายกับว่าเป็นเด็กซ์โรคจากรานเหล้า หรือภาพ "แมกดาลีนสำนึกผิด" (The Penitent Magdalene, Doria Pamphilj Gallery, Rome) ก็อาจไม่เหมือนอัครสาวก แต่เหมือนผู้หญิงอยู่ลำพังจากหมู่คนทั่วไป ซึ่งมีใบหน้าเปลี่ยนไปด้วยความทุกข์ในท้องว่างเปล่า เป็นต้น

ความสนใจต่อชีวิตคนธรรมดา ตลอดจนเหตุการณ์และสิ่งของในชีวิตประจำวันเป็นความพิเศษอีกอย่างหนึ่งของคาราวัจจิโอทำให้งานของเขาดูเป็นสมัยใหม่มากกว่าในยุคที่เขาอยู่

หนีออกจากโรม

หลังจากออกจากความอุปถัมภ์ของเดล มอนเต แล้วคาราวัจจิโอก็ได้รับการว่าจ้างงานประดับอาคารชิ้นใหญ่ ๆ อย่างต่อเนื่อง แต่..คาราวัจจิโอเป็นที่รู้กันดีว่ามีอารมณ์ร้าย มีบันทึกเล่าเรื่องของ

เขาในปี 1604 ไว้ซึ่งระบุว่า "หลังจากทำงานหนักติดต่อกันหนึ่งสัปดาห์ เขาจะคลาญเครียดด้วยการเที่ยวเดินแกว่งหาเรื่องด้วยความผยองไปอีกประมาณหนึ่งหรือสองเดือน คาราวัจจิโอจะเที่ยวเดินกร่างโดยพกดาบและมีคนรับใช้ติดตาม จากกีฬาบอลแห่งหนึ่งไปยังอีกสนามหนึ่งพร้อมที่จะมีเรื่องชกต่อยพันทาง"

และแล้วในเดือนพฤษภาคม ปี 1606 จุดหักเหตลอดกาลก็มาถึง ในระหว่างการทะเลาะวิวาท หลังจากโต้เถียงกันเรื่องคะแนนการแข่งขันเทนนิส เขาปลั่งมือฆาตรกร **รานูซโซ โทมัสโซนิ (Ranuccio Tomassoni)** คู่วิวาทตาย

ทันที..คาราวัจจิโอกลายเป็นฆาตรกร ต้องหนีคดีไปยังเมืองเนเปิลส์ เขาได้รับความคุ้มครองจากตระกูล *โคลอนนา* ซึ่งเคยมีสัมพันธ์กันมาแต่รุ่นพ่อแม่ของเขา คาราวัจจิโออยู่อย่างปลอดภัยนอกเขตอำนาจของทางการโรม ทำให้จิตรกรที่มีชื่อเสียงที่สุดในโรมกลายเป็นจิตรกรที่มีชื่อเสียงที่สุดในเนเปิลส์ เพราะได้สร้างงานไว้ที่นี้อีกมากขึ้น แต่ต่อมาไม่นาน คาราวัจจิโอก็ย้ายไปมอลตาซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของอิตาลีเมื่อปี 1607 อย่างเป็นทางการหนึ่งเป็นเพราะได้งานจ้างวาดภาพเกี่ยวกับ **เซนต์จอร์จ** จากภาพเหมือนของ **อลอฟ เดอ วิกนาคอร์ต (Alof de Wignacourt)** ประมุข

เมดูซ่า

แห่งอัครวินที่นั่น อีกอย่างหนึ่ง เขาหวังพึ่ง อลอฟ เดอ วิกนาคอร์ต จะช่วยให้เขาได้รับการอภัยโทษกับการฆาตกรรมโทมัสโซนิ

เดอ วิกนาคอร์ตก็ประทับใจคาราวัจจิโอเป็นอย่างมากจนถึงกับจะแต่งตั้งเขาเป็นอัครวิน และก็เป็นดังคาด คาราวัจจิโออยู่สุขทำงานวาดภาพไปไม่นาน ปีต่อมา ปลายเดือนสิงหาคม ค.ศ.1608 เขาทะเลาะกับอัครวินแห่งมอลตาคนหนึ่งและทำร้ายอัครวินบาดเจ็บ

ภาพเหมือนของอลอฟ เดอ วิกนาคอร์ต

ลาทัส เขาจึงถูกจับกุมและถูก
ขับไล่ออกจากมอลตา "ในฐานะ
สมาชิกที่หมิ่นและน่่าพะ" เมื่อ
เดือนธันวาคม

ก่อนการขับไล่ คาราวัจโจ
หนีไปยังซิซิลีโดยมีมาริโอ มินนิตี
เพื่อนเก่า (ซึ่งเป็นหุ้นให้ภาพวาด
แบคคัส) ตอนนี้อยู่แต่งงานและอาศัย
อยู่ในไซราคิวส์มาช่วย ทั้งสองออก
ตระเวนแสวงโชค จากไซราคิวส์ไป
ยังเมสซิनाและไปยังเกาะปาแลร์
โมซึ่งเป็นเมืองหลวงของหมู่เกาะ
ได้รับงานจ้างมากโข กระนั้นชีวิต
ก็ไม่เป็นสุข มีรายงานในสมัยนั้น
บันทึกถึงชายคนหนึ่งซึ่งมีพฤติ
กรรมแปลกประหลาด เพราะชาย
คนนั้นนอนพร้อมอาวุธครบมือ
เสื่อผ้าก็ฉีกขาด

คาราวัจโจใช้ชีวิตเพียงเก้า
เดือนในซิซิลี ในที่สุดก็ตัดสินใจ
กลับไปเนเปิลส์ ตามที่นักเขียน
ชีวประวัติคนแรกสุดของเขาว่าไว้
ว่าคาราวัจโจถูกขับไล่ตามขณะ
อยู่ในซิซิลี และรู้สึกว่าจะปลอดภัย
กว่าถ้าอยู่ภายใต้การคุ้มครองของ
ตระกูลโคลอนนา และจนกว่าเขา
จะได้รับการอภัยโทษดังที่ได้ส่ง
จดหมายทำเรื่องขออภัยโทษถวาย
สมเด็จพระสันตะปาปา (เวลานั้น
คือ พระสันตะปาปาพอลที่ ๕)
เพื่อขอกลับไปยังโรม ในฤดูร้อน
ปี 1610 เขานั่งเรือข้ามทะเลขึ้น
เหนือเพื่อรับการอภัยโทษ ทว่าใน
วันที่ 28 กรกฎาคม ก็มีจดหมาย

ข่าวส่วนตัว ส่งจากกรุงโรมไปยัง
ศาลของอูร์บิโน รายงานว่าคารา
วัจโจเสียชีวิตแล้ว

เป็นการเสียชีวิตเพราะเป็น
ไข้บนชายหาดในลาซิโอเมื่อวันที่
18 กรกฎาคม 1610 จบชีวิตศิลปิน
เลือดร้อนในวัย 39 ปี

ลัทธิศิลปะแบบศรัทธาคาราวัจโจ
(คาราวัจจิมส์ Caravaggism)

แต่แม้ว่าคาราวัจโจจะตัวน
ดัดไปก่อนวัยอันควร กระนั้น
ฝีมือและความสามารถอันหาใคร
เปรียบยาก ก็ให้อิทธิพลกับศิลปิน
ผู้ศรัทธาแบบอย่างงานของเขาเป็น
อย่างมากทั้งทางตรงและทางอ้อม
ตั้งแต่การยอมรับทัศนคติของเขา
ไปจนถึงการยึดมั่นกับสไตล์ภาพ
วาด ถึงขนาดมีผู้ศรัทธาผลงาน
และทำตามแบบอย่างจนถูกขนาน
นามว่าเป็นลัทธิศิลปะแบบศรัทธา

คาราวัจโจ พวกเขาได้นำชิ้นส่วน
วิธีการที่คาราวัจโจเริ่มไว้ไปต่อ
ยอด ไม่ว่าจะการแสดงภาพตาม
ธรรมชาติของวัตถุ รูปคนขนาด
เท่าจริง แสงจากภายนอกภาพ
และการใช้แสงสว่างคานกับความ
มืด วิธีของเขายังปล่อยให้ศิลปิน
ควบคุมจุดสนใจของภาพวาด ซึ่ง
จะเพิ่มความน่าทึ่ง ดังจะเห็น
ว่าวิธีของคาราวัจโจเมื่ออยู่ในมือ
ของปรมาจารย์อย่างแรมบรันด์
(Rembrandt) ทำให้เกิดลักษณะ
เฉพาะและความลึกซึ้งทางอารมณ์
มากขึ้น

ศิลปะแบบคาราวัจโจเสื่อม
ความนิยมไปในช่วงศตวรรษที่ 18
แต่ฟื้นขึ้นมาในช่วงศตวรรษที่ 19
การนำชีวิตผู้คนธรรมดาตามแสดง
ในงานศิลปะ ให้อิทธิพลแก่ กุส
ตาฟว์ กูร์แบ (Gustave Cour
bet - 1819-77), เอ็ดัวร์ มาแน
(Édouard Manet - 1832-83)
ปอล เซซาน (Paul Cézanne -
1839-1906) เบอร์นาร์ต เบเรสัน
(Bernard Bereson - 1865-1959)
นักวิชาการศิลปะเรอเนสซองส์
ผู้มีชื่อเสียง กับนักประวัติศาสตร์
ศิลปะและนักวิชาการชาวอิตาลี โร
แบร์โต ลองกิ (Roberto Longhi
- 1890-1970)เห็นพ้องต้องกันว่า
"หากยกเว้น ประติมากรรมกิแล็น
เจโลเสียคนหนึ่ง ก็ไม่มีจิตรกรชาว
อิตาลีคนใดที่มีอิทธิพลมากอย่าง
คาราวัจโจอีกแล้ว"

๒๔๗๕ พระยาเสนาสงคราม แบนมอบถวายทรงธรรม (๑)

พล.อ. บัญชร วิชาลศิลป์ เขียน

พระยาเสนาสงคราม

มักเข้าใจกันว่าเปลี่ยนแปลงการปกครองสยามเมื่อเช้ามิด ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ เป็นการปฏิวัติที่ไม่เสียเลือดเนื้อ แต่ความจริงมิใช่เช่นนั้น เพราะมีนายทหารท่านหนึ่งที่ถูกยิงถึง ๔ นัดในระยาะเผาชนจนเกือบเสียชีวิต เป็นนายทหารชั้นนายพล ตำแหน่ง “ผู้บัญชาการกองพลที่ ๑ รักษาพระองค์” หน่วยกำลังสำคัญเพื่อพิทักษ์สถาบันกษัตริย์ในยุคนั้น นามของท่านคือ นายพลตรีพระยาเสนาสงคราม เชื้อพระวงศ์ระดับหม่อมราชวงศ์ และหนึ่งในผู้ลั่นกระสุนคือ นายร้อยโท ขุนศรีศรากร นายทหารสามัญชนระดับปฏิบัติการคนสำคัญของคณะราษฎร

กระสุนนัดประวัติศาสตร์

นิยม สุขรองแพ่ง ผู้เขียน “นายร้อยโท ขุนศรีศรากร ผู้อุทิศชีวิตให้การปฏิวัติ” บันทึกเหตุการณ์ตอนนี่ว่า...

“พระยาพหลฯ ทราบว่า ขุนศรีฯ ชอบพอกับพระยาเสนา

สงคราม (ม.ร.ว.อี นพวงศ์) ผู้บัญชาการกองพลที่ ๑ รักษาพระองค์ เป็นอย่างดีในฐานะที่เป็นนักแม่นปืนด้วยกัน ต่างก็ได้รับเครื่องหมายแม่นปืนคนละ ๒ ดวงเท่าๆกัน จึงได้มอบหมายให้ขุนศรีฯ เป็นหัวหน้าไปเชิญตัวพระยาเสนาสงครามมาควบคุม หากจำเป็นจะต้องใช้ปืน มีมือซึ่งใกล้เคียงกัน คงจะไม่ได้เปรียบเสียเปรียบกันมากนัก โดยมีขุนจ่างภูมิเวท กับทหารอีก ๒ คนตามไปด้วย ทั้งนี้ให้จับเป็น

ขุนศรีฯ ได้ทราบภายหลังว่าคนอื่น ๆ ก็ได้รับคำสั่งให้แยกย้ายกันไปจับบุคคลสำคัญที่มีอำนาจสั่งการปราบปรามได้ เพราะผู้ก่อการสายทหารบกส่วนมากทำงานในส่วนกลาง บางคนกำลังเข้าโรงเรียนเสนาธิการ ต่างไม่มีกำลังทหารอยู่ในบังคับบัญชาและไม่มีอำนาจสั่งการ จึงจำเป็นต้องใช้วิธีจับผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งการมาควบคุมไว้ก่อน นอกจากนี่ยังได้จับพระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ไว้เป็นตัว

ประกันอีกจำนวนหนึ่ง”

ก่อนจะถึงเวลา ๐๔.๔๕ น. ท้องถนนนครไชยศรีว่างเปล่าปราศจากทั้งผู้คนและรถรา ความเงียบสงัดและความมืดครอบคลุมไปทั่วบริเวณ เสียงฝีเท้าที่ยุ่ยาลงกับพื้นถนนแว่วมาจากทางใดทางหนึ่ง เป็นเสียงฝีเท้าของเจ๊กลากรถ เมื่อถึงปากซอยที่แยกจากถนนใหญ่ รถคันนั้นก็ได้หยุดลง ชายในเครื่องแบบทหารบก ๒ คนโดดลงจากรถ ส่งสายตาให้เจ๊กแล้วก็แฝงกายเข้าไปในความมืดของซอย อีกไม่กี่อึดใจต่อมา รถยนต์คันหนึ่งแล่นมาจอดที่ปากซอย ชาย ๒ คนลงจากรถ เดินตามเข้าไปในซอย

เมื่อมาครบทุกคนแล้ว ขุนศรีฯ ได้พาเพื่อนร่วมงานทั้งหมดไปที่บ้านหลังหนึ่งแล้วรออยู่ พวกเขาจะต้องรออยู่จนกว่าจะได้พบกับผู้ที่พวกเขาต้องการ ซึ่งไม่ทราบว่าจะต้องใช้เวลาลักกี่ชั่วโมง ตลอด

เวลาเหล่านี้ความลับอาจจะรั่ว พวกเขาจะถูกจับ รู้สึกว่าเป็นภาวะที่น่าอึดอัดและหวาดระแวงเป็นที่สุด

ลมกระโชกมาเป็นพักๆ ฝนทำท่าจะตกลงมาอีก ทั้ง ๔ คนยังคงยืนอยู่ในความเงิบและความมืดของหัวโหมงแรกของวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๕ เสียงโลหะเสียดสีกันดังมาจากที่ใดที่หนึ่งแถวๆนั้น ทุกคนสะดุ้งพร้อมกับเงยหูฟังอย่างใจจดใจจ่อ เสียงนั้นดังขึ้นอีกขุนศรีกับขุนจ่านงซึกป็นพวกออกจากห้องพร้อมที่จะยิงขุนศรีฯ แทนหน้าไปทางยอดเสา อันเป็นที่มาของเสียง พลันก็ได้พบร่างทมิฬของใครคนหนึ่งอยู่บนยอดเสานั้น "ศูนย์สี่..." ขุนศรีฯร้องขึ้น

"เอ็งไม่ต้องมาร้องศูนย์สี่กับข้าหรอก เพราะข้ารู้ว่าเอ็งคือไอ้ขุนศรีฯ" เสียงตอบดังมาจากยอดเสาพร้อมกับเจ้าของเสียงได้ลงมาจากพื้นดิน

"ข้าก็รู้ว่าเอ็งคือไอ้ขุนปลัดปรบักษ์ เอ็งไปทำอะไรอยู่บนนั้น" ขุนศรีฯพูดขึ้นบ้าง

"แย่ว่ะ ไม่มีเครื่องมือตัดสายโทรศัพท์ ต้องใช้มีดพับ" ขุนปลัดฯพูดอย่างขอความเห็นใจ แล้วกล่าวต่อไปว่า "เมื่อคืนไปตัดสายในกลางโหม ขากลับออกมาเจอทหารยามเข้าพอดี ไม่รู้จะทำยังไงต้องทิ้งเครื่องมือไว้เดินตัวเปล่าออกจากกลางโหม ยามมันจะได้ไม่

พลตำรวจตรีชโล ตรีทวาร

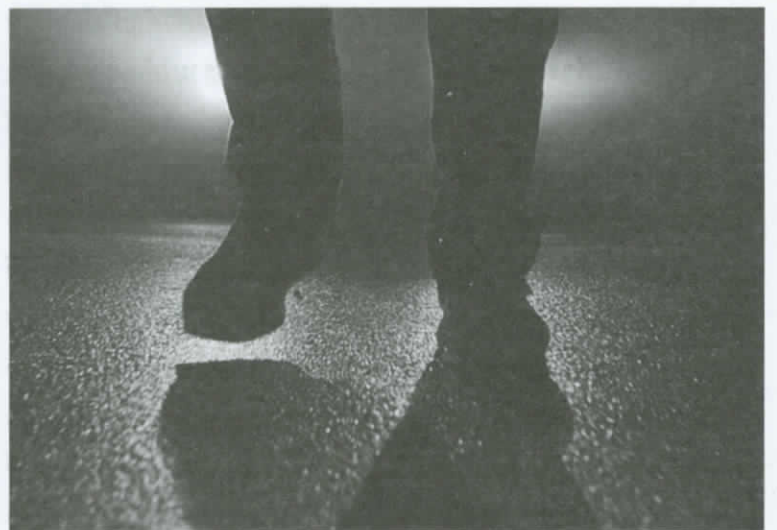
สงสัย" ขุนปลัดหยุดเว้นระยะแล้วถามว่า "แล้วเอ็งล่ะมาที่นี่ทำไม" ขุนศรีฯตอบว่า "ข้าจะมาพบเจ้าคุณเสนาสงคราม"

"อ้าว ไม่ใช่บ้านนี้ เอ็งเข้าบ้านผิดเสียแล้ว บ้านโน้นต่างหาก ถัดไปอีก ๒ ประตู" ขุนปลัดฯชี้บอกบ้านอันเป็นเป้าหมายให้ทั้งสองฝ่ายต่างแยกย้ายกันไปทำหน้าที่ของตน ขุนปลัดฯกลับขึ้นไปบนเสาโทรศัพท์ ส่วนขุนศรีฯพาพรรคพวกไปที่ประตูบ้านพระยา

เสนาสงคราม รอจนสว่างพระยาเสนาฯก็ยังไม่ออกมา ปัญหาก็ตามมาก็คือ ทหารทั้ง ๔ ตกเป็นเป้าสายตาของผู้ที่เดินผ่านไปมา โดยเฉพาะพวกผู้หญิงชาวบ้านที่หัวตะกร้าจะออกไปจ่ายกับข้าวถึงกับหยุดยืนดูเป็นกลุ่ม ขุนศรีฯจึงแกล้งพูดกับขุนจ่านงฯถึงเรื่องการรังวัดสอบเขตที่ดินที่จะมาซื้อจากเจ้าของเดิม ผู้หญิงกลุ่มนั้นจึงผละจากไป

เวลาผ่านไปอย่างเชื่องช้า ความกระวนกระวายใจและความหวาดผวาก็เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในหมู่พวกมารอ เวลาผ่านไปมากเท่าใด ความลับและความปลอดภัยก็ลดน้อยลงเท่านั้น หรือเขาจะถ่วงเวลาเพื่อเตรียมกำลังล้อมจับพวกเรา? ...กำลังของเขา กำลังเดินทางมา?

ทันใดนั้นเสียงฝีเท้าหนักๆ ดังใกล้ประตูเข้ามา ขุนศรีฯจำเสียงนั้นได้เป็นอย่างดี พระยาเสนา

สงครามเป็นคนร่างเล็กมาก เป็นทหารม้า แต่เดินเสียงดังผิดปกติ จนเพื่อนๆล้อเลียนกันว่า "ตัวเล็ก เดินดัง" เสียงนั้นทำให้ขุนศรีฯสั่งให้ลูกน้อง ๒ คนเข้าประชิดประตูเพื่อกลุ่มมรุมจับตัว หากพูดกันดีๆไม่ได้ผล

ประตูเปิดออกพระยาเสนาสงครามก้าวพ้นประตูออกมาที่บ้าน ขุนศรีฯเข้าไปทำวันทยหัตถ์ยังไม่ทันที่ปลายนิ้วจะแตะขอบหมวก นายจ้อย โอปลัก ก็ใช้พานท้ายปืนพาราเบลลัมฟาดลงไปที่ศีรษะด้านหลังของพระยาเสนาฯ เมื่อฟาดแล้วหันปากกระบอกปืนจะยิงซ้ำ แต่ขุนจ้อยฯยิงขึ้นก่อนและยิงกันคนละนัดรวม ๔ นัด กระสุนทุกนัดเข้าที่ท้อง ไม่ได้ตั้งใจจะยิงส่วนบน เพราะต้องการจะจับเป็นตามคำสั่งพระยาพลฯ

เกือบจะในเวลาเดียวกับที่เสียงปืนระเบิดขึ้น คน ๔ คนถือปืนยาววิ่งออกมา ขุนศรีฯจึงสั่งถอยขึ้นรถยนต์ที่จอดรออยู่ที่ปากซอย หนึ่งในสี่คนนั้นคือคุณหญิงแสร้ นพวงศ์ ภรรยาของพระยาเสนาฯ ซึ่งเป็นนักแม่นปืนเหมือนสามี

วันต่อมาเมื่อขุนศรีฯพบ นายจ้อย โอปลัก จึงถามว่า ทำไมจึงตีพระยาเสนาฯ นายจ้อยบอกว่า เห็นขุนศรีฯยกมือ (ทำวันทยหัตถ์) คิดว่าให้สัญญาณตี แต่บังเอิญถูกขอบหมวก ถ้าถูกต้นคอก็เกรงว่า

จะคอหัก ส่วนกระสุน ๔ นัดที่ยิงออกไป บังเอิญไม่ถูกกระดุก ทราบว่าได้ไปรักษาที่โรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์ จนหายเป็นปกติ

นายหนวดยเขียนไว้ใน "เจ้าฟ้าประชาธิปก ราชันผู้นิราศ" มีข้อความสอดคล้องกัน

"ขุนศรีศรกรร ซึ่งต่อมาได้เป็นผู้บังคับการตำรวจสันติบาล และอธิบดีกรมราชทัณฑ์ในยุคหนึ่ง บั้นปลายชีวิตท่านบวชเป็นพระภิกษุ ได้เขียนชี้แจงเรื่องราวในอดีตไว้ดังนี้...

เมื่อพลตรีพระยาเสนาสงครามเปิดประตูเล็กก้าวเท้าออกมาสามก้าว ข้าพเจ้าก็ก้าวหน้าไปหนึ่งก้าวพร้อมกับยกมือขวาขึ้นทำวันทยหัตถ์แต่นิ้วมือข้าพเจ้ายังไม่ทันจดขอบหมวก พระยาเสนาฯ ก็ถูกตีที่ศีรษะข้างหลัง ท่านได้ทรงตัวหงายท่าท่าซักป็นพกออกจากเอว ทันใดนั้นก็มีเสียงปืนดังมาจาก

ข้างหลังทางขวามือของข้าพเจ้า ๑ นัดเข้าใจว่าร้อยโทเหล่าแผนที่ (ขุนจ่ามงกุฎมิเวท) เริ่มยิงและเขาตัดสินใจยิงของเขาเองโดยที่ข้าพเจ้ายังไม่ได้สั่งการอย่างใด คนตี ก็เป็นคนของเราเอง และเขาตีโดยข้าพเจ้า ไม่ได้สั่งตีเช่นเดียวกัน ข้าพเจ้าได้ยินเสียงคนวิ่งออกมาจากบ้านพลตรีพระยาเสนาฯ จึงมองดูเห็นผู้หญิงวิ่งออกมาหน้าและมีคนวิ่งตามมาข้างหลัง ต่างคนต่างถือปืนออกมาด้วย ข้าพเจ้าจึงเริ่มยิงท่านพลตรีพระยาเสนาสงครามอีก ๑ นัด ประสงค์จะให้บาดเจ็บสาหัสเพื่อป้องกันมิให้ท่านนายพลเดินทางไปสั่งงานยังกรมกองทหารภายใต้บังคับบัญชา ข้าพเจ้าปฏิบัติให้สมบูรณ์ตามหน้าที่ และในระยะเฝ้าখনั้นข้าพเจ้าได้ยิงท่านที่ท้อง..."

เรื่องยังอีกยาวและสนุก โปรดติดตามต่อไปฉบับหน้า ●

ผ้าแขวนผนังบาเยอ ภาพยนตร์สารคดีชิ้นแรกในประวัติศาสตร์ “กัสวิกา” เขียน

หากจะเอ่ยถึงเอกสารบันทึกเหตุการณ์อันโด่งดังสักชิ้นหนึ่ง สิ่งที่เรียกว่า “พรหมผนังบาเยอ” ก็ย่อมปรากฏเป็นหนึ่งในรายการซึ่งยาวพอ ๆ กับทางว่าด้วยเหตุที่ว่า นอกจากพรหมผนังชิ้นนี้จะเป็นเอกสารบันทึกที่ดีว่าโด่งดังแล้ว ยังเชื่ออีกว่าน่าจะเป็นเอกสารแปลกสุด ๆ อีกแบบหนึ่งก็เป็นได้

ผ้าแขวนผนังบาเยอ (The Bayeux Tapestry) คือภาพแขวนผนังผืนยาวที่มีอายุเก่าแก่เข้าขั้นกรอบ ไม่แน่ใจนักว่ามันถูกสร้างขึ้นตั้งแต่เมื่อใด แต่ที่แน่ ๆ คือต้องเกิดหลังสงครามเฮสติงส์ (Battle of Hastings) ปี ค.ศ.1066 เพราะภาพชิ้นนี้มีเนื้อหาบรรยาย

เรื่องราวของสงครามคราวนี้เอาไว้ความสำคัญของมันอาจเพราะภาพที่ปรากฏบนผ้านั้น มองแล้วเปรียบเหมือนเราดูภาพยนตร์สารคดีจากเหตุการณ์ที่เรียงร้อยตามลำดับด้วยว่าในอดีต ช่วงที่ผ้าแขวนผนังบาเยอเกิดขึ้น ยังไม่มีกล้องถ่ายรูป กล้องถ่ายภาพยนตร์ที่จะใช้บันทึกเหตุการณ์ที่สำคัญที่สุดและเป็นที่น่าจดจำมากที่สุดในประวัติศาสตร์อังกฤษ

และเหตุการณ์นั้นก็คือสงครามเฮสติงส์ จากกรณีทีวิลเลียม ดยุคแห่งนอร์ม็องดี รุกรานและยึดเมืองในปี ค.ศ.1066 อันเป็นต้นเรื่องทำให้เกิดผ้าแขวนผนังผืนนี้

ผ้าแขวนผนังบาเยอ เป็นผ้า

ขนาดยาวมาก ขนาด ๗๐ เมตร ภาพที่ปรากฏเป็นภาพที่เกิดจากการปักไหมขนแกะเรียงร้อยด้วยเรื่องราว ๗๒ เรื่อง ปักบนผืนผ้ายาวขนาดต่าง ๆ แล้วนำมาต่อกันด้วยความอดุสสาหะอดทน เต็มไปด้วยสีสัน เจิดจ้า แจ่มแจ้ง แจจรายละเอียดมีทั้งเรื่องรันทดและชีวิตประจำวันสมัยนั้น มองเห็นราวกับภาพยนตร์สารคดีสมัยใหม่

สงครามเฮสติงส์

ผ้าแขวนผนังบาเยอ บอกเล่าให้เห็นภาพจากเหตุการณ์ตั้งแต่ปี ค.ศ.1064-1066 เป็นเรื่องของชัยชนะที่ชาวนอร์ม็อนมีต่ออังกฤษ ฝ่ายหนึ่งคือพระเจ้าฮาร์โรลด์ กอดวินสัน แห่งอังกฤษ อีกฝ่ายได้แก่

ดยุควิลเลียมแห่งนอร์ม็องดี คู่ซึ่งต่างฝ่ายก็อ้างสิทธิครองบัลลังก์อังกฤษ

มูลเหตุเริ่มมาตั้งแต่ครั้งพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดผู้สารภาพขึ้นครองบัลลังก์อังกฤษ แต่พระองค์มีความขัดแย้งกับพระสัสสุระ (พ่อตา) ไปขอรับรองดยุควิลเลียมแห่งนอร์ม็องดีผู้เป็นพระญาติทางฝ่ายพระมารดาของพระองค์ช่วยสนับสนุน โดยออกปากสัญญาว่า ถ้าพระองค์ไม่มีพระโอรส ก็จะทรงให้ดยุควิลเลียมเป็นรัชทายาท

ดยุควิลเลียมเห็นเป็นข้อเสนอที่น่าสนใจ พระองค์จึงให้การสนับสนุน แต่ปรากฏว่า ก่อนที่กษัตริย์เอ็ดเวิร์ดจะสวรรคต ในปี ค.ศ.1066 สภานางอังกฤษก็ลงมติให้เลือกบุตรชายของเอิร์ลแห่งกอดวิน นามว่า ฮาโรลด์ ขึ้นครองบัลลังก์อังกฤษ (สมัยนั้นสภานางจะเป็นคนเลือกกษัตริย์ที่จะขึ้นครองบัลลังก์ ไม่ใช่การสืบต่อทายาท คำสัญญาอาจเป็นสัญญาลวง หรือดยุควิลเลียมอ้างเอาเอง)

ดยุควิลเลียมซึ่งเวลานั้นกลายเป็นดยุคแห่งนอร์ม็องดีและมีอำนาจarmiเพียบพร้อม รู้ข่าวการขึ้นครองราชย์ของฮาโรลด์ก็พิโรธมาก พระองค์ระดมพล กองทัพนอร์ม็องดี ประกอบด้วย ทหารราบ ๕,๐๐๐ นาย และทหารม้าอีก ๓,๐๐๐ นาย เรือรบอีก ๗๐๐ ลำ พวกกันยกพลขึ้นบกที่อ่าวเพเวน

ชาวนอร์มันกับม้าบนเรือข้ามไปอังกฤษ เตรียมพร้อมสำหรับการรบ

ซีย์ (Pevensey)

เวลานั้นพระเจ้าฮาโรลด์ กอดวินสันผู้ซึ่งเพิ่งครองบัลลังก์และเพิ่งรบชนะกษัตริย์ชาวไวคิง นาม ฮาราลด์ ฮาร์ดราดา (Harald Hardrada) แห่งนอร์เวย์ ซึ่งอ้างสิทธิในราชบัลลังก์จากข้อตกลงที่กษัตริย์คนยุคก่อนทำไว้กับราชาแมกนุส พระบิดาของพระองค์เช่นกัน พระองค์กรีธาทัพเข้ามาในเดือนกันยายน ปี ค.ศ.1066 แต่ฝ่ายอังกฤษสามารถรับศึกได้ การปะทะกับทัพไวคิง ที่สแตมฟอร์ดบริดจ์ (Stamford Bridge) ในวันที่ 25 กันยายน ปี ค.ศ.1066 ฝ่ายอังกฤษจึงกำชัยชนะ

ทว่าหลังชัยชนะเพียงสองวันพระเจ้าฮาโรลด์ กอดวินสันก็ได้ข่าวดยุคแห่งนอร์ม็องดียกพลขึ้นบก พระองค์ไม่ยอมพักทัพหรือรอกำลังหนุน หากตัดสินใจนำทัพมุ่งลงได้เพื่อโจมตีไม่ให้อาศัยตั้งตัว โดยไม่ทันนึกว่ากองทัพกำลังอ่อนแรงเพราะความเหนื่อย

การสิ้นพระชนม์ของกษัตริย์ฮาโรลด์ที่สมรภูมิมิเสสติงส์

ในวันที่ 14 เดือนตุลาคม ปี 1066 ทัพทั้งสองก็พบกันที่มิเสสติงส์ เข้ารบกัน พักและโจมตีครั้งแล้วครั้งเล่าตลอดทั้งวัน ในที่สุดอังกฤษกลายเป็นเบี้ยล่าง พระอนุชาของพระเจ้าฮาโรลด์ กอดวินสันสิ้นพระชนม์ในที่รบ ชาวนอร์มันเปลี่ยนวิธีเป็นการโจมตีด้วยธนู กระทั่งราวเวลาสี่โมงเย็นวันนั้นเองกษัตริย์ฮาโรลด์ก็ต้องถูกรณูที่พระเศียรและสวรรคตทันที ทำให้กองทัพของพระองค์เสียขวัญและแตกพ่ายในที่สุด จากนั้นไม่นานทัพนอร์แมนก็เคลื่อนเข้าลอนดอน ปราบดาภิเษกขึ้นเป็น

กษัตริย์พระนามว่า "วิลเลียมผู้พิชิต" (William the conqueror)

ผ้าแขวนผนังบาเยอซ์

ตั้งแต่เล่าเรื่องราวที่มา เรา จะเห็นว่าภาพบนผ้าแขวนผนังบอกเล่าเรื่องราวการสาบานและการหักหลัง งานเลี้ยง การต่อเรือ การฆ่า พันละเลงเลือดและความตายอย่างรุนแรง ภาพบนผืนผ้ายังแสดงให้เห็นภาพซาโรลด์กล่าวคำสาบาน จะจงรักภักดีต่อวิลเลียม พริสววมงกุฏ การรุกรานของพวกนอร์มันดี และสุดท้ายคือสงครามเฮสติงส์ เมื่อซาโรลด์ถูกฆ่าและวิลเลียมผู้พิชิตยึดมงกุฏอังกฤษ

ผ้าปักผืนยาวมากผืนนี้มีอายุราว ๙๐๐ ปี และปัจจุบันถูกเก็บรักษาไว้ได้กรอบกระจกที่บาเยอ ตลาดโบราณของเมืองในฝรั่งเศสตะวันตกเฉียงเหนือ ว่ากันว่าเป็นผลงานของมาทิลดามเหสีของวิลเลียมผู้พิชิต แต่นักประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่ทุกวันนี้ คิดกันอีกอย่างว่า พรหมผนังอาจเป็นผลงานภายใต้การกำกับของศิลปินผู้มีพรสวรรค์เป็นเลิศ ตามคำสั่งของโอดิ บิชอปแห่งบาเยอ

โอดิคือใคร?

โอดิเป็นน้องชายต่างบิดาของวิลเลียม เป็นชายเงินโลกผู้ทะเยอทะยาน มีบทบาทเป็นผู้นำในการรุกรานอังกฤษ ท่านบิชอปผู้นี้ภายหลังการยึดครอง เขากลาย

นี่คือโอดิผู้เป็นบิชอปเงื้อมมือทำให้กำลังใจแก่นักรบหนุ่ม

เป็นเอิร์ลแห่งเคนตีในอังกฤษตอนใต้ แบ่งหน้าที่ปกครองอังกฤษกับบารอนอีกสองคนเมื่อวิลเลียมไม่อยู่ในประเทศ

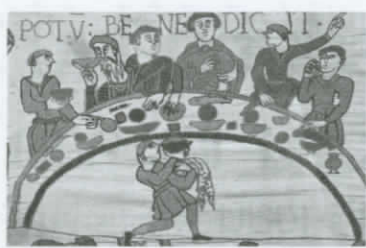
คาดกันว่า ผ้าปักแขวนผนังผืนนี้ได้รับการว่าจ้างให้ทำขึ้นหลังจากปี 1066 ไม่นาน และไม่ว่ามันจะทำในฝรั่งเศสหรือทำในอังกฤษ แต่ฝีมือร้อยปักอันประณีตก็เป็นที่เลื่องลือจนคนพลิกผืนผ้าหาร่องรอยชี้แนะว่ามันอาจเป็นฝีมือของช่างปักสตรีชาวอังกฤษในโรงงานที่อยู่ติดกับอารามโบราณ เซนต์อากัสทีนในแคนเทอร์เบอรี เหมือนหลวงแห่งอาณาเขตของเอิร์ลโอดิ และเป็นสำนักการวาดเส้น (Drawing) อันเฟื่องฟู

ทฤษฎีว่าผ้าปักแขวนผนังผืนนี้ทำในอังกฤษได้รับการสนับสนุน

มาก เพราะมีการสะกดคำนามบุคคลเป็นภาษาแองโกล-แซกซอน หรือภาษาอังกฤษโบราณมากกว่าเป็นภาษาฝรั่งเศส และการที่คิดกันว่า ผ้าผืนนี้น่าจะมาจากคำสั่งของโอดิก็เพราะเขานั้นแหละน่าจะมีแรงเร้าที่จะจ้างให้ทำพรหมผนังผืนนี้ แรงเร้านั้นก็คือการยกย่องตนเองในฐานะบุคคลผู้มีความสำคัญในส่วนท้ายของเรื่องราว

แม้จะมีคำกล่าวที่ว่าผ้าแขวนผนังบาเยอ ทำขึ้นเพื่อใช้เป็นผ้าตกแต่งทางศาสนาสำหรับวิหารแห่งใหม่ของโอดิที่บาเยอซึ่งทำอุทิศในปี ค.ศ.1077 แต่ก็ไม่น่าจะใช่ ในเมื่อไม่มีการกล่าวถึงพรหมผนังผืนนี้เมื่อปรากฏในอารามกระทั่งปี ค.ศ.1476 ยิ่งกว่านั้นไม่มีรูปใดบนผืนผ้าแสดงออกให้เห็นจุดเริ่มต้นที่เกี่ยวกับศาสนาเลย ทั้งหมดคือเรื่องราวสงครามและการชิงชัยชนะ ไม่เหมาะที่จะใช้เป็นพรหมตกแต่งอารามทางคริสต์ศาสนาแต่อย่างใด ถ้าหากจะทำขึ้นเพื่อตกแต่งจริง ก็น่าจะใช้เป็นภาพตกแต่งตำหนักของ

โอโตมากกว่า และเป็นไปได้อย่างยิ่งว่า เพื่อใช้เผยแพร่แสดงเหตุผลที่ชาวออร์แมนบุกอังกฤษ หากเราพิจารณาจากรูปที่อยู่บนพรหมผนัง จะเห็นเรื่องราวที่เน้นพิเศษถึงเรื่องที่ยาโรลด์ทรยศวิลเยี่ยมหลังจากเอ่ยคำสาบานจะสวมมงกุฎ เป็นเรื่องที่เขาเข้าข้างเหตุผลของชาวออร์มันอย่างดีที่สุด แต่ไม่นำไปกล่าวเรื่องตามความจริงที่เกิดขึ้น

อาหารมื้อแรกของชาวออร์มันในอังกฤษ ตรงกลางคือบิชอปโอโต ขณะที่เขากำลังให้พรอยู่เหนือถ้วยในมือของเขา

แต่ไม่ว่าจะเกิดจากประสงคใด สิ่งหนึ่งที่ปฏิเสธไม่ได้คือ ผ้าแขวนผนังบาเยอยังคงเป็นเอกสารที่มีความโดดเด่น และหากเราไม่คิดถึงรายละเอียดแพรวพราวอยู่ในสีเส้นและเรื่องราว อย่างน้อยพรหมผนังผืนนี้ก็เป็งานศิลปะชั้นเลิศ และมันเป็นงานการแสดงออกกล่าวถึงเรื่องราวการบุกอังกฤษ สำเร็จเป็นครั้งสุดท้าย ที่เหลือเพียงชิ้นเดียว

รายละเอียดของผ้าแขวนผนังบาเยอ

ลักษณะของผ้าผืนนี้คือประกอบด้วยแถบผ้าลินินขนาดย่อย ๘ ชั้นในความยาวต่างๆ ต่อเชื่อมกันอย่างประณีตจนสิริแล้วมีความยาวถึง ๓๐ เมตร ความกว้าง ๕๐ เซนติเมตร แต่ละชั้นประกอบด้วยรูปบุคคล สัตว์และสิ่งของต่างๆ บักด้วยไหมขนแกะ ๘ สี คือ สีแดง สีฟ้าสองระดับ สีเขียวสามระดับ และเหลืองสอง

ระดับ นอกเหนือจากผืนผ้าปักเรื่องหลัก ยังมีแถบผ้าขึ้นแคบๆ ขลิบที่ด้านบนและด้านล่าง บรรจรูปลัศว์ เรื่องราวตามนิทาน และฉากชีวิตประจำวัน เมื่อนับรวมทั้งหมดแล้วพรหมผนังบาเยอมีรูปคนอยู่ราว ๖๐๐ รูป และลัศว์อีกราว ๓๐๐ ร่าง มีทั้งกองเรือ ต้นไม้ และตึกรามบ้านช่อง รายละเอียดแวดล้อมอันมากมายนั้นทำให้กลายเป็นแหล่งรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิตผู้คนในสมัยนั้น

สำหรับการเรียงลำดับการทำงาน ต้องมีการวาดภาพตามแบบที่ร่างลงบนผืนผ้าลินินก่อน จากนั้นก็จึงผ้าเข้ากับสะดึงเหล็ก เพื่อให้ทำให้ผู้ทำงานมีอิสระในการใช้มือทั้งสองข้างได้อย่างสะดวก กลุ่มช่างปักสตรีน่าจะรวมทำงานปักพร้อมกัน คำนวณจากขนาดและความซับซ้อนก็คาดว่าผ้าผืนนี้น่าจะใช้เวลาในการทำงานจนเสร็จราวสองปี

วัตถุที่ใช้ปักเป็นของหาง่าย

คือด้ายขนแกะจึงอาจทำให้มันรอดกาลเวลา (ไม่เหมือนด้ายทำจากทอง บักบนผ้าไหม) และทำให้ผ้าแขวนผนังบาเยอกลายเป็นงานปักยุคกลางหนึ่งในไม่กี่ชิ้นที่เหลือมาถึงยุคปัจจุบัน ครั้งแรกที่สุดที่มันได้รับการกล่าวถึงคือปีค.ศ.1476 ในรายการสิ่งของคลังคลังของโบสถ์บาเยอ

ผ้าปักแขวนผนังชิ้นนี้จะนำออกมาแสดงเพียงระยะเวลาหนึ่งอาทิตย์ต่อหนึ่งปี ระหว่างเทศกาลฉลองอัฐิ (Festival of Relics) หลังจากนั้นก็จะเก็บไว้ในห้องคลังของอารามเพื่อลดอันตรายจากความเสียหายหรือสูญหาย แม้กระนั้นพรหมผนังก็ยังคงอยู่ในฐานะเสี่ยง ในปี 1792 ระหว่างการปฏิวัติฝรั่งเศส มันเกือบถูกสาวกนักปฏิวัติยึดเอาไปใช้คลุมขบวนสัมภาระสำหรับการรบ ดีแต่เจ้าหน้าทีท้องถิ่นยื่นมือเข้ามาช่วยไว้ทันการณ์ และต่อมาอีกสองปีก็ได้รับการช่วยไว้อีกเมื่อมีการตัดสินใจจะใช้ภาพนี้เป็นภาพตกแต่งแขวนลอยในกระบวนแห่สาธารณะ

สุดท้ายในปีนั้น มันได้รับการกำหนดให้เป็นศิลปะสมบัติของชาติและต้องมีการเก็บรักษาอย่างดี แม้จะมีการเคลื่อนย้ายหลายครั้งโดยเฉพาะในช่วงสงคราม แต่ในที่สุดพรหมผนังนี้ก็กลับไปอยู่ที่บาเยอ ตั้งแต่ปี 1945 และคงอยู่ที่นั่นตั้งแต่บัดนั้น ●

สามารถติดตามอ่านวารสารใหม่ได้ที่

<http://libapp.rmutp.ac.th/newBook/?cat=10>

- ห้องสมุดเทเวศร์
- ห้องสมุดโชติเวช
- ห้องสมุดพณิชยการพระนคร
- ห้องสมุดพระนครเหนือ

